

25
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-20/1/1970

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΒΟΥ
ΕΠΙΘ/ΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 25.2.1970..

Ἀριθ. Πρωτ. 500

Πρὸς

τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Ἀγορᾶς
Ἀντωνιοπούλου 14

----- Ε Η Ν Α Σ (136) -----

Θέμα: Ἀποστολὴ Ἑωτηρητολογίου.

Ὡς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 55584/28-5-69 Δ/γῆς τοῦ
Υπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ κατόπιν τοῦ ἡπὸ 10-11-1969
ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν συν-
ημμένως "ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ διὰ Γεωργικὰ Ἐργαλεῖα καὶ κατ' ἔθιμον
πυρᾶς", δεδόντως συμπληρωμένον ὑπὸ τοῦ Διδ/λου Παλαμοῦ
. Δου. Ανδρέα . τοῦ 1/θεοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου . Παλαμ-
. μύδαν . διὰ τὸ χάριόν "Παλαμίδου Σχολεῖον" νὰ παρατη-
λέσωμεν διὰ τὴν περὶ τῆς

καὶ τιμῆς
ἀποθεωρητῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *Ἀσχολοῦνται... συγχρόνως... εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν...*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *... ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν...*
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηριῶν ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; *Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα... ἐργάζοντο... ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των...*
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *Κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.*
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα); *Εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα...*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; πρίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; *Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται... ἐποχικῶς... ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι... ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; πρίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος...*
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο...*
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπήγαγαν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας; *Εἰς τὸν τόπον... ἐργάζονται...*
- β) Ἐπήγαγαν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; *Ἐπήγαγαν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Παλαιότερον... καὶ χωράφια... ἐλιπαίνοντο...
 κοκκ... με... δ... καὶ... καὶ...
 καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
 καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; τὸ ὥρον... ἔγινε χρῆσις... 1950...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...
 καὶ μηχαναὶ... ἐν... καὶ...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐνιστάτο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...
 καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
 καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

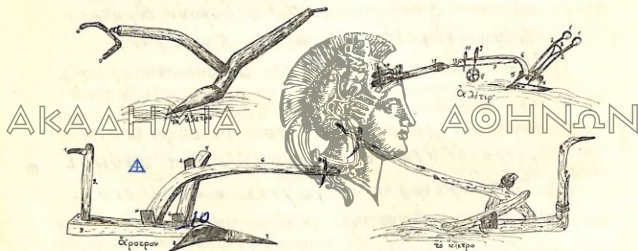
1. χεῖρα... 4. γυν... 7. σταθ... 10. κ...
 2. κον... 5. π... 8. σταθ...
 3. κον... 6. σ... 9. γ...

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ἐν...
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ἐν... χρῆσις...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... "Ο.χ.ι...
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *ἑωανίως... ἔλαι... ἐν... χρηστ.εἰ...*
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *...τ.δ'... κατ.ε.σ.μ.ε.μ.α.δ.α.ν...
 ...α.ι'... ε.δ.ι.ο.ι... α.ι'... χειροζαί... ἡ.χ.ε.ρ.α.δ.ον... εἰ...
 ...τοῦ... σιδηροπνεύ... φέρον... τ.δ'... α.ν.κ.ι'...*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

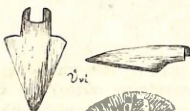
1. <i>χειροζαί'θ.α</i> ...	6. <i>σ.κα.βαί'ρ.ι</i> ...	11.
2. <i>χειροζαί'θ.α</i> ...	7. <i>κ.ζ.ε.ι.δ.ι'</i> ...	12.
3. <i>κ.ο.κ.α.ν'ρ.α</i> ...	8. <i>μ.ε.ε.ρ.α</i> ...	13.
4. <i>καβαζα.φ.ν.δ.ι</i> ...	9. <i>μ.ν.ν.ι'</i> ...	14.
5. <i>σ.ω.α'θ.η</i> ...	10. <i>π.α.ρ.α'β.α.ζ.ο</i> ...	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῳ).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ... ὕνι... τοῦ... ἀρότρου... εἶναι...
...μὲν... πετρωδῶν... διὰ... ἀροτρίασιν... ὅλων...
...τῶν... εἰδῶν... χωραφίων...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἦτο... σχῆμα...
...ἰσοσκελές... τριγώνον...

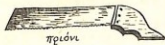
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

Ἦ... σπάθης... ἦτο... κατασκευασμένη...
...ἐκ... ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)...

Ξυλοφαί, ἀρίδι, ἀρνάρι, σκεπάρνι, ξυλοφαί, ἀρνάρι, ξυλοφαί, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί...

πριόνι

ἀρίδι

ῥινὴ ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) υπέρθετος. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. *ἀν. ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἀνδροκρατία. ἀνδρὸν, ἀνδρῶν, ἀνδρῶν. αἱ γυναῖκες αἱ γυναῖκες. ὥργωναν καὶ ἰσοκράτους καὶ ὥργωναν τοὺς ἀγροὺς.*

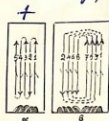
- 7 —

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Καὶ ὡραῖον ἔργον καὶ σήμερον αὐτὸ μὲν τὸ ὄργωμα
ὡς ἐν ἀνοιχτήν μας γίνεται μετ' ἀνοιχμένων.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

αὐτοὶ μας καὶ ἐνδεῶς γραμμὴν... σφεν. (α)

Σημειώσατε μετ' τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμις, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.);

τὸ ὄργωμα καὶ γίνεται...
αὐτὸ μὲν κατὰ σποριάς... ὁμοίως δὲ καὶ...
ἢ... σπορὰ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μετ' αὐλακίαν; ὡς γινέται.
ἐχωρίζετο μετ' αὐλακίαν καὶ φασμαίν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετ' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιοῖται ἄροτρον; Ὁ ὡς... ἔστιν... ἀδυνατοῦν...
εἰς τὸν... ἔστιν... ἔστιν... ἔστιν...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετ' τὴν: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

ἢ... διακρίνεται... αὐτὸ μὲν... ἔστιν... μετ' αὐτῶν...
... σπορὰ... καὶ... καὶ... καὶ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . ἐξ ῥιζομοφίου. ἐκ τοῦ. ἐκ τῆς. ἐκ τοῦ. ἐκ τοῦ.
. κ. λ. π. . . τῆς. τῆς. τοῦ. τοῦ. τοῦ. τοῦ. τοῦ. τοῦ. τοῦ. τοῦ.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτρακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τῶν σ.τ.τον, β.ρ.μην, κριθύν, κριθύν, ἔκ. ὄργωματα ἡχο. συντάξας. αἰ.μ.εὐόν. Διὰ τῶν ἀραβόστικον ὄργων. τῶν δι.βόλτισμα... αἰαί. μα.πο.κε. τῶν κρι.βόλτισμα. ἡσαν ἀνα-ρ.αὐ.τῆτα. τῶν κα' ἐγίναντο ἀπὸ τῆς σωροῦς.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποτρίψατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Διὰ τὸ ὑπερβαίνει καὶ ἐκτείνεται διὰ τὸ ὅτι ἡ ἀντι-
κατάστασις γίνεται ὑπὸν ἀναγκῆς.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔτι ἐν ἀποστολῇ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτοῦ...

- 4) Πόσα ὄργανα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιτεχνίας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ἀραβοσίτου καὶ κηπευτικῶν τὴν Ἀπρ. καὶ τὴν Μαΐου. Τὴν δε' βυιωῶν νομικῶν καὶ το' ὁκτωβριανοῦ.*

- 5) Ποία έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἔξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ματθ. 21.5.7.9...*

καὶ διατίθει, καὶ δίδωσιν ὅπως θέλει καὶ ἐρχομένη μου
 ὁραφάει σου. μαρτυρῶ ἡ βασιλεύει, ἀναρρίπτει καὶ ἐξέρχεται.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.Ε. Δ.Ε.Χ.Δ.Γ.Ω.Υ.Ξ.Ε.*

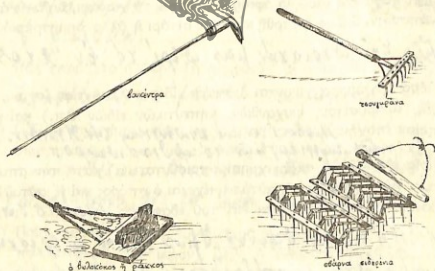
*αὐχμηρόν... ἔργαζῆσθαι... ἔχει... δουλοκόπος... ὁ χωραφί-
σμός... τὸν ἀργυρίου... ἡμιόμι... μου... με... ἔχει...
αὐχμηρόν... γινώσκον...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Δ.Ω.Α.Κ.Ι.Ω.Σ. 'Ε.Χ.Ι.Χ.Ε.Ν.Α... Ε.Β.Α.Ρ.Χ.Ι.Ο.Τ.Η.Θ.*

Μ.Ε.Ν.Α... Ε.Δ. 'Ε.Ρ.Ω.Μ.Η... 'Ε.Ρ.Ρ.Ε.Υ.Ε.Ι... Ε.Β.Α.Ρ.Χ.Ι.Ο.Τ.Η.Θ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

*Τὸ σκαλίσμα ἐγίνετο με' τὰ ἰσομετρία
ἢ με' τὸν... κασμάδες...*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Διατ. τὰ μνηστέα καὶ ἡ χρησιμότητι αὐτῶν.
ἐκτέλ. καὶ σημασίαι αὐτῶν.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

ὅρα τὰ ἄεργα καὶ οἱ βοήθοι αὐτῶν. Δευτ. αὐτῶν ἐβόρουν
τὸν γόνυ. ἔπειτα αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἰδους. τὰ ἔργα χωρὰ γὰρ τῶν χωρῶν ἐκαλλιεργοῦντο
καὶ μετὰ τὴν σπορὰν. τὰ ἔργα αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ. Δευτ.
αὐτῶν. Ἄλλοι καὶ οἱ βοήθοι αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ... Αἰσθητικῶν. ἔπειτα

χωρὰ γὰρ. ἔπειτα αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ. Δευτ.
αὐτῶν. ἔπειτα αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ. Δευτ.
αὐτῶν. ἔπειτα αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ. Δευτ.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ἄλλοι καὶ οἱ βοήθοι αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ.

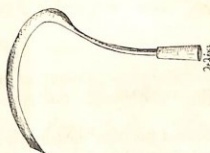
(καὶ οἱ βοήθοι αὐτῶν. Δε. σκαρπῶν τῶν δεξ.)

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα εἰς θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Ὁ ἐργάτης...*
ἐργάτης... αὐτὸν γινέται... αὐτὸν μὲν... μετὰ...
δρεπάνια...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *ἐν. χρ.:-*

ὁ. ἐ. ἡ. δρεπάνον... τὰ ὀδοντωτά... δρεπάνια... αὐτὸν ὅσον ὅμοια μετὰ τοῦ κοιντοῦ... ἐργάτης... αὐτὸν μὲν... αὐτὸν μὲν... αὐτὸν μὲν...

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
ποικιλοτέρα... τὰ χόρτα... ἐθερίζοντο... μετὰ... δρεπάνια... αὐτὸν μὲν... αὐτὸν μὲν... αὐτὸν μὲν...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
ἡ... κόσσα... ἐργάτης... κόσσα... ἡ... κόψη... αὐτὸν μὲν...

αὐτὸν εἶναι ἐργάτης... ἡ... χεῖρολαβή... αὐτὸν εἶναι... αὐτὸν μὲν... αὐτὸν μὲν... αὐτὸν μὲν...

- 4) Ἐδίδετο (ῆ διδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; Παλαιό-
τερον. αὐξήσονται. Τρίτη, υἱός. ἔναφ. κτήριος.
ἤμεροι. Αἰγὰ. νομ. σφύρεται. καὶ οὕτως συμβαίνει το' εἶδος.
- 5) Ἑτραγουδοῦσαν (ῆ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἑτραγουδοῦσαν.
Διαφορῶν. ἑβδὺν. κραχυνδία, καὶ οὕτως βέ-
βαια. Αἰκροκίμας. ἑβδὺς. κραχυνδί. 2ον.
Θερισμὸν δὲν αὐτῶν χε.....
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν
τοὺς στάχυς ποὺ μένουں ἀθήριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
στάχυς πλέκουں σταυροῦ ἢ ψάθαι, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).
- Περιγράφετε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι
ἐπίμονον..... ΔΟΗΝΩΝ
- ? Εἰς ταῦτα οὐδὲν εἰς τὴν ἀναφεραμένην
χεκ. αἰκροτέρω... ἐβδὺν. ὑψιδοσταται.
Ἄ. αἰκρό's. Θεριδεται. ὅπως νομ' με'
τα' σφύρεται.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δαμάτισμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες, εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; . . . Τ.ο. . . ο. ε. ρ. α. γ. ι. α. . . .
 . σ. φ. α. . . ε. γ. ε. γ. ω. σ. υ. χ. χ. ρ. ὀ. ν. ω.ς, ἀπ. ο. κ. α. ὁ. ρ. ε. ι. ο. γ.
 . β. α. γ. ω. . . Ο. ε. ρ. ι. σ. τ. ῶ. ν. . Ο. ὕ. π. ο.ς. ἡ. γ. ο. . σ. α. γ. ὁ. ν. ω.ς.
 α. γ. ὀ. ρ. α. ρ. . Κ. α. γ. ὀ. ω. ι. γ. α. ! Δ. ε. ρ. α. ὁ. ι. α. . ἔ. τ. α. ω. ο. θ. ε. τ. ο. ὕ. γ. τ. ο.
 β. η. γ. μ. ε. ὁ. τ. ο.ς. σ. τ. α. ὁ. ν. ω.ς. ὡ. ρ. ὸς. γ. α. ὁ. ἔ. τ. α. ὁ. ν. ω.ς, ὡ.ς. τ. ο.
 ἔ. ρ. α. ρ. ο.ς.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Οἱ. Θερισκοῦ. ἔτοισαδ. ἔκονν. καὶ. χερσὶν
 φα. καὶ. καὶ. π. ἔκονν. δ. ἔκονν. ἔκονν. ἔκονν.
 καὶ. 1. 2. 15. χερσὶν. φα. καὶ. καὶ. ἔκονν.
 το. δ. σ. ι. ρ. ο. ο. ν. κ. ἔκονν. ἔκονν. καὶ. σ. φα.
 φα. ἔκονν. καὶ. σ. φα. καὶ. σ. φα. καὶ. σ. φα.
 ἔκονν. ἔκονν. ἔκονν. ἔκονν. ἔκονν. ἔκονν.
 καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Μετὰ. το. δ. σ. ι. ρ. ο. ο. ν. κ. ἔκονν. καὶ. σ. φα.
 καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ.
 καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ.
 καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ. καὶ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

μεταπολεμικῶς.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Τὸ φύτευμα*
ἐκτὸς καὶ ἐκτὸς. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.
ἐκτὸς τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Τὸ ἐξαγωγή. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.*
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνήθιζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζῴων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, ρίκου); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φυλάξις αὐτοῦ. *Ὁ σανὸς τοῦ αὐτοῦ.*
Ὁ σανὸς τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ὁ σανὸς τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.*
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) *ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.*
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.
ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ. ἕως τοῦ τοῦ αὐτοῦ.

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἐκαστὸς γ. οὐκ ἐκείνη... δι' ἐξέτε... ἰδιον
ἐκτὸς... ἀλὼνι... ὡρδς... ἰδιον... χρῆσις... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; τὸ ἀλὼνισμα
φοβεῖται χῶρον καὶ ὄρον τὸν μέτρα ἰούριον...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ἰωήρχον καὶ χωματά...

ἴσως καὶ ὁρισμένη μετὰ ὡρδς... τὸ χωματὰ ἴσως ὡρδς καὶ ἰούριον
ὡρδς καὶ μετὰ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Ἐκαστὸς γ. καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς...

καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς...
ὡρδς καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς...

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Διὰ τὴν...

ὡς... ὡρδς καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς...
ὡρδς καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς... ὡρδς καὶ ὡρδς...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

τα δεινά τ' αὖτις ἔκωσα θεῶν τε καὶ
 καὶ ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ αἰώνιου καὶ
 ἀπὸ τοῦ ἀνέμου...

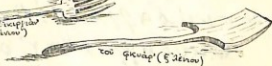
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀνυποποίησιν τῶν σταχῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιεπεριμένον ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοῦ τοιοῦτου κατέως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλωνίου ἐστίν ὁ στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχονται γῦρες», καθ' ὅτ' νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

[illegible]

- 20 —

[illegible][illegible]

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Ῥ. α. ζωνι. σ. ρ. ἐ. καὶ. σ. τ. α. χ. υ. ε. s. 272 - 275. w. s. s. α. ζ. ω. ν. ι. σ. ρ. α. x. x. τ. ο. ἔ. ρ. χ. α. ζ. ε. ι. α. ρ. ε. ῥ. ὁ. ὁ. σ. ε. ο. ι. ο. ρ. ἐ. ὁ. κ. τ. α. ι. α. ὁ. ὁ. σ. τ. α. χ. υ. ε. s. δι. α. ῥ. ὁ. ῥ. ἰ. χ. ι. σ. μ. α., μ. α. ρ. ε. ἰ. α. δι. υ. ρ. ι. α. τ. οῦ. τ. ο. ἔ. χ. ἔ. δ. υ. ὁ. ἰ. χ. ρ. ἰ. α. ἡ. καὶ. ἰ. ἔ. σ. ε. α. ρ. α. δ. ὁ. χ. τ. ι. α. ἡ. ῥ. ρ. ο. σ. ε. ῥ. ὁ. ἰ. α. ἡ. ὁ. τ. α. μ. δ. ὁ. ῥ. ι. κ. α. α. καὶ. ἡ. ῥ. ρ. ο. τ. ε. σ. ι. δ. ε. ρ. ε. ἰ. ο.*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίκνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο.....

[illegible]

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. *τὰ ὠρῶν καὶ ζιχνί-
σφα. γίνεσθαι μέτ' αὐτοῦ διυρῖσθαι.. τὰ ἄλλα...
ζιχνίσθαι καὶ γίνεσθαι μέτ' αὐτοῦ φτυάρι..*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει) ἄνδρος, γυναικαί· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 Αἰα'. το'. γι'. γυνιστῆ. α'. δὲν. εὐφά. ρχει. εἰδιστῆ. γι.
 χνιστῆς. 'εἰδω. καὶ. οἱ. ἄνδρες καὶ. αἱ. γυναῖκες. λιχνῶν.
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνετα δεύτερον ἁλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
 Τα'. χονδρά'. εἰμαχίω. ἐν. σ. ταχύων. τα'. ἀμω. α.
 καρμῆ. ἐν. α'. φ. ἐτά. ἐν. καρπῶ. ὁ. καρμῶ. β. οὐται
 < σ. ἐν. βα. γ. α. >. . Ο. καρμῶ. ἀ. ὁ. χωρί. β. ε. ται. ἐν.
 σ. ἐν. βα. γ. η. κα. τ'. ἀρχαίς. . δι. α'. ἐν. σ. α. ρ. ὁ. β. α. ν.
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Δεν' ἔρ.ο. αἰ. ρ. λ. ο. ρ. η. , Δ. ω. λ. . ε. ο. λ. . οὐ. σ. ρ. η. ρ. ο. ρ. η. ο. λ.
κ. η. . σ. υ. ν. β. ο. λ. ρ. η. ν. , δ. ε. ν. . γ. λ. ἔ. ν. α. ι. . ι. σ. α. ρ. . ἡ. ἔ. μ. η.

- 6) Ἄφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένειντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Κ. α. λ. . αἰ. ρ. λ. ο. ρ. η. , Δ. ω. λ. . ε. ο. λ. . οὐ. σ. ρ. η. ρ. ο. ρ. η. ο. λ.
ε. ν. κ. η. . σ. υ. ν. β. ο. λ. ρ. η. ν. . γ. λ. ἔ. ν. α. ι. . Δ. ω. λ. . σ. α. ρ. ὡ. λ. ρ. ο. ν. . Κ. α. τ. ὡ. ν.
ω. ρ. ὡ. σ. . ω. ρ. η. ρ. ε. σ. . ε. ρ. α. ν. . κ. α. λ. α. ρ. ι. σ. μ. ὡ. λ. . κ. α. τ. . κ. α. ρ. ὡ. ν. . ε. ν. . κ. η. ν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

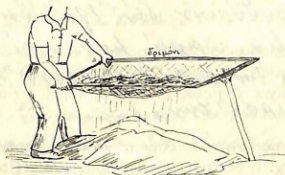
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλαιο δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀνυλόρος

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .υ.υ.β.β.ζ.ζ.η.η.ε.ε.ι.ι

[illegible]

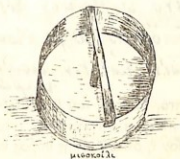
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ο. μαρτυρῶς. σχηματίζει.*

2αυ. εἰς σωρὸν μέγαν φεναίρι. Ἐπὶ τοῦ σωροῦ
 τοῦ χαράσσεται. Σταυρὸς καὶ οὐρανός...
 ἐπὶ τοῦ σωροῦ. Ἰησοῦς χριστός. ὁ φεναίρι ἐν
 φ. χ. ἰ. σ. φ. α. ρ. ο. ὁ σταυρὸς ἔχαράσσεται μέγαν
 σωρὸν ἐπὶ τοῦ ἀφωρισθέντος οἴκου ἐν ὀρίσθωμένον ἡσέτι ἐν
 τῷ αἰῶνι.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Προτοῦ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς εἰς τὴν ἀποθήκην. δὲ ἐξαμβανον χώραν ἄλλα ἔδωκα, παρὰ πόρον, οἱ γαμβοῦντες μέρος εἰς τὴν ἀποθήκην εὐνοῖαν ἐπὶ σταυρὸν κυν.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλάι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλὼνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλὼνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Ἐδῶ. ἔκ. καλ.
ἀγνωστ. γὰρ. ἡ. ὁ μὲν γὰρ. ἔκ. δὲ. καὶ. ἐκ. τὸ. φέ-
χρον. εἰς. τὴν. φέ. ἔκ. ἔκ. καὶ. ὁ. νο. φέ. δὲ. ἐκ. αἰ.
«Κ. 1. 1. 7. 7. καὶ. ἡ. γὰρ. γ. γ. ὁ. ἐκ. τὸν. ἔκ. αἰ. 2. 0. ὁ. καὶ. δὲ. 8.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) Ἐδῶ. καὶ. ἐκ. ἔκ. αἰ. ὁ. μὲν γὰρ. ἔκ. δὲ. καὶ. ἐκ. τὸ. φέ-
χρον. εἰς. τὴν. φέ. ἔκ. ἔκ. καὶ. ὁ. νο. φέ. δὲ. ἐκ. αἰ.
«Κ. 1. 1. 7. 7. καὶ. ἡ. γὰρ. γ. γ. ὁ. ἐκ. τὸν. ἔκ. αἰ. 2. 0. ὁ. καὶ. δὲ. 8.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) Ὁ. καὶ. ἔκ. αἰ. ὁ. μὲν γὰρ. ἔκ. δὲ. καὶ. ἐκ. τὸ. φέ-
χρον. εἰς. τὴν. φέ. ἔκ. ἔκ. καὶ. ὁ. νο. φέ. δὲ. ἐκ. αἰ.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .Τ.δ... ὁ χυρον. ὁ.ω.δ.η.κ.ν.ε.ο
 ὁ.ω.κ.δ.ν. ὁ.χ.α.ρ.ω.τ.α. . ὁ.δ.α.ι. . δ.υ.κ.η.ε.ω. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο
 μ.ε.τ.α.ι. . τ.ο.ν. . σ.τ.α.χ.ῶ.ν. . ε.ὐ.ν. . δ.ι.ῶ.ν.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; Μ.

δ.ι.α.λ.ο.γ.ῆ. . ε.ὐ.ν. . σ.ω.δ.ρ.ο.ν. . ὁ.χ.ι.ν.ε.ε.ο. . ω.α.ρ.ρ.α.ί.μ.ε.ι.ς. . ἕ.ι.ς. . ε.ὐ. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ. ; . .

π.ρ.ε.χ.μ.ε. . ε.ὐ. . δ.ι.α.λ.ο.γ.ῆ. . μ.ε.τ.α.ι. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Μ.κ.α. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .

π.ρ.ε.χ.μ.ε. . ε.ὐ. . δ.ι.α.λ.ο.γ.ῆ. . μ.ε.τ.α.ι. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

δ.ι.α.λ.ο.γ.ῆ. . ε.ὐ.ν. . σ.ω.δ.ρ.ο.ν. . ὁ.χ.ι.ν.ε.ε.ο. . ω.α.ρ.ρ.α.ί.μ.ε.ι.ς. . ἕ.ι.ς. . ε.ὐ. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .
 ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. . ὁ.ρ.ι.σ.μ.ε.ο. .

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Ἀνδρέας Σ. Παραγόπουλος, διδάσκων
Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ὡσὸς τῆς 10-20,
Ἰανουαρίου 1970.]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ